prolekare.cz | 28.11.2020

PROFESOR ZDENĚK BROUKAL ZEMŘEL

Dne 10. února tohoto roku zemřel profesor MUDr. Zdeněk Broukal, CSc., jedna z významných osobností české stomatologie, známý svými mimořádnými vědeckými výsledky a širokými znalostmi v mnoha oborech lidského konání.

Narodil se 30. března 1943 v Táboře. Po maturitě v rodném Táboře zahájil svá studia na Fakultě všeobecného lékařství, obor stomatologie. Jeho zájem vždy poutaly otázky mikrobiologie, proto doplnil své medicínské znalosti v tomto oboru na tehdejší Lékařské fakultě hygienické UK v Praze. Po promoci krátce pracoval v Ústavu epidemiologie a mikrobiologie a poté byl v roce 1965 přijat do Výzkumného ústavu stomatologického v Praze. Nejprve se věnoval studiu mikrobiální ekologie ústní dutiny se zaměřením na orální streptokoky a oportunní aktinomycety a výzkum jejich role při vzniku kazivých procesů. Viridujících streptokoků v ústní dutině se týkala také jeho kandidátská disertace, kterou obhájil v roce 1974. Dále zaměřil svou činnost i na otázky parodontitidy v experimentálním modelu u hlodavců. Od 90. let organizoval epidemiologická šetření stavu chrupu a ošetření populace České republiky, včetně studia behaviorálních faktorů v prevenci zubního kazu. V roce 2000 habilitoval na 1. lékařské fakultě UK v oboru stomatologie (habilitační práce Fluoridy v prevenci zubního kazu dočasného chrupu v raném předškolním věku) a v roce 2004 byl jmenován profesorem.

Už jako pracovník Výzkumného ústavu stomatologického, který se v průběhu let díky organizačním změnám stal v roce 2014 součástí Stomatologické kliniky 1. lékařské fakulty univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice, pak působil jako pedagog a vedl pregraduální výuku v předmětech Mikrobiologie, Kariologie a Preventivní zubní lékařství. Věnoval se rovněž postgraduální výuce v doktorském studijním programu, kde byl členem oborové rady Preventivní medicína.

Významnou byla i jeho činnost organizační. Byl dlouholetým členem výboru České stomatologické společnosti, České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně a posléze i jejím předsedou. Působil i v odborných společnostech zahraničních, a to v European Association for Dental Public Health, kde byl členem výboru a po jedno funkční období i prezidentem. Připomeňme rovněž jeho členství v pracovní skupině SCHER (Scientific Committee on Health and Environmental Risks) a ILSI (International Life Sciences Institute) Evropské komise. Byl členem redakční rady časopisu Dental Public Health a recenzentem několika zahraničních časopisů z oblasti preventivní stomatologie a veřejného zdraví.

Mezinárodní kontakty mu umožnily být organizátorem řady kongresů, sympozií či workshopů u nás i v zahraničí, které byly věnovány zejména metodologii epidemiologických a intervenčních studií v oboru stomatologie a veřejného zdraví. Počet publikací v českém i zahraničním tisku, v nichž uveřejňoval výsledky své výzkumné činnosti, se blíží ke dvěma stům. Podílel se rovněž jako člen autorských týmů na vydání několika monografií doma i v zahraničí.

Svým neuvěřitelně širokým vědeckým rozhledem nejen v oboru stomatologie, ale i mikrobiologie, imunologie a v dalších medicínských disciplínách a zároveň citem pro nové výzkumné trendy byl významným učitelem nastupující generace a respektovaným kolegou svých spolupracovníků.

K osobnostnímu profilu pana profesora Broukala neodmyslitelně patřil jeho zájem o vše nové nejen z oblasti biomedicínských věd, ale i z oblasti umění, a to byla vedle vážné hudby i literatura a výtvarné umění.

Poslední dva roky statečně bojoval s vleklou nemocí, které 10. února ve večerních hodinách podlehl.

Budeme jej postrádat jako vzácného člověka a významného vědce v oboru.

Honorem memoriae.
Spolupracovníci

prof. MUDr. Zdeněk Broukal, CSc.
(30. 3. 1943–10. 2. 2020)